

Maria Ohlsson

Maria Nils Ohls prä Ma-
gasinet, som hon kallas, är född 1853.

Hennes far var klockare i Andrarum. Maria
och Nils Ohls bo nu på undantag. Marri
är "bas" i hemmet, och det är hon, som
talar. - "Tyggt du far lille, du pratar
alltid så mycket, och Nils blir genast
lyst och sitter och myser och lyssnar
till sin bättre hälft."

Sk. Albo hd.
Andrarum
Maria Ohlsson.

Upptecknat av
Olle Thulin
Juli 1928.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

545

Likvatten.

Vattnet ,som ett lik hade tvättats i ,användes som botemedel. Det var mycket bra mot utslag. Om en tös hade ut slag skulle hon tvättas med vatten, som en död påg tvättats i. Var det en påg som var sjuk skulle det vara tvärt om. Vattnet skulle sedan det använts bäras till kyrkogården av fadern och modern kl. 12 på natten. Det skulle slås ned i graven och litet jord läggas ovanpå. De skulle gå tigande. Maria Ohlsson minns ett folk, som fått vatten från Eljaröd, och som fingo gå dit sedan en natt. Två lik, som Mari Ohlsson tvättat här vid bruket, det vattnet hade folk från Ilsterp. fått.

Maria Ohlsson hade en påg ,som dog, och ^{med} hans hand stöks en sjuk pojke.

Sk. Albe hd.
Andrarum
Maria Ohlsson.

Upptecknat av
Olle Thulin
Juli 1928.

3.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

545

Om en kvinna i grossess ser genom springorna i
en bro, så kan barnet sedan aldrig hålla tätt.

Sk. Albo hd.
Andrarum
Maria ohlsson.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Upptecknat av
Olle Thulin
Juli 1928.

44

545

Dräktskicket (likdräkten).

I botten av kistan lades några hyvelspånor och ovanpå spånorna ett halvt lakan. Vidare ett örngott med litet spånor i. På liket satte man på ett linntyg. Ett "jordlakan" lades i kistan och detta sveptes om liket. På karlarnas skjorter voro stora kragar, och dessa lades väl till rätta. Jordlakanet rynkades och puffades upp så att det såg vackert ut. Lösa ^{Linne-} armar trädde på armarna. Några blommor stack man i ~~högra~~ ^{linne-} handen. Av seckerduk gjorde man ett framstycke, som lades ovanpå liket. Detta rynkades och vecken voro djupare åt benen, där ju kistan var smalare. En psalmbok lades under den dödes haka för att han ej skulle gapa. Även männen hade klut. Barn under 15 år voro barhuvade och några blommor sattes i håret.

När en kvinna var ^{dr i bussen} i ~~grossess~~ och dog lades lindor till ett barn vid likets fötter. Vidare en sax, vatten på en flaska, ett navelband och allt som hörde till. Man trodde nämligen att bar-

Dräktskick, sorgdräkten forts.

LUNDS UNIVERSITET
FOLKMINNESKIV

55

net skulle födas i graven. Maria Ohlssons far har berättat följande: En natt skulle han och en till köra till Ystad med aluntunor.^V Vid 12 tiden kom de, han och Ola Mårtens till Benestads kyrkogård. Här stannade de en stund för att äta och för att låta hästarna beta. Plötsligt finge de höra en förtvivlad röst från kyrkogården. "O, två barn och bara en blä (blöja)." De förstode nu, att det var en kvinna, som fått tvillinger i graven. Ola Mårtens drog nu upp sin kniv och skar av ett stycke av sin skjorta. Den lade han sedan på häcken och sade: "Där har du en blä". Sen fortsatte karlarna att äta. Men när de skulle fortsätta och köra vidare sågo de att skjortstycket var borta. Då dödgrävare hitta flaskor i gravarna tro de att det är brännvin, men det är endast sådana här vattenflaskor.

545

Sk. Albo hd.
Andrarum
Maria Ohlsson.

Upptecknat av
Olle Thulin
Juli 1928.

66

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

545

Barndop.

Barnet döptes, då det var 8 dagar gammalt. Ett barn som ej var döpt, och som dog själringdes ej för. Man passade på då ett annat lik skulle begravas och begravde barnliket samtidigt.

Två karlar (goda vänner ell. släktingar) och en kvinna, gudmodern, voro med då barnet döptes. Barnet var lindat. Hade kristna skjorta, kristna mössa. Det sveptes i vitt verken. Ytterst var ett stort lintyg, dopklädningen. När barnet var döpt, skulle det sova i dopdräkten. Innan man reste av till prästen, skulle gudmodern lägga en ell. två kronor i svepet, resepengar. Föräldrarna sade till gudmodern: "Här lämna vi dig en hedning och så be vi att få igen en kristen". Då de kommo hem sade gudmodern: "Här lämnar jag er en kristen i stället för en hedning och namnet är N.N. Här från verket bars alltid barnen till kyrkan. Huvudet alltid på

Barndop forts.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

77

vänsta armen. En peng lades i kyrkstocken.

545

Kristnagillet. Gudmor och faddrar och så en del släkt och
vänner. Föfning , stora fina kakor, kalvalår, ett tennfat med gröt,
småkakor. Risengröten var rutad med kanel och en liten kanelprick i
mitten på varje ruta. Alla karlarna skulle ge en fadderpeng. Den
varierade mellan 1--2 kronor. Fadderpengen skulle stickas ner i
svepet på barnet.

Sk. Albo hd.
Andrarum
Maria Ohlsson.

Upptecknat av
Olle Thulin
Juli 1928.

-----88

545

Kyrktagning.

Sex veckor efter barnets födelse skulle modern kyrktagas. Gudsmodern följde henne till kyrkan. Hon kyrktags nere vid dörren. Söndagen efter kyrktagningen skulle kvinnan gå till kyrkan för att hämta "hjälp". Tiden innan hon var kyrktagen kallades hon en "heen" kvinna. En heen kvinna fick ej visa sig ute, ty då gick mycket tallrikar sönder i hemmet.

Sk. Albo hd.
Andrarum
Maria Ohlsson.

Upptecknat av
Olle Thulin
Juli 1928.

---9-9

545

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Födelsen.

Någon gammal kvinna var alltid barnmorskan behjälplig
då ett barn skulle födas. Mari Nils Ohls har ofta blivit bu-
dad. Efterbörden brändes alltid. Nils Bus ene påg föddes med se-
gerhuva. Mari Nils Ohls ville låta torka den, men barnmorskan sade
att den skulle brännas. "Ty, sade hon, Har han den på sig då han
blir stor, så får han fått vid tinguet, ~~av~~ tingen han har det ell-
er ej."

Sk. Albo hd.
Andrarum
Måria Ohlsson.

Upptecknat av
Olle Thulin
Juli 1928.

140

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

545

Dräktskick. (sorgdräkten).

Sorgdräkten bars av änkan ett år. Gud nåde den, som under
det året visade en glad min. Änkan skulle alltid under det året
gå svartklädd. En verkenklädning till vardag och en vadmalskläd-
ning till högtidsdräkt. Hon skulle även ha svarta förkläden, men
vit klut.

Sk. Albo hd.
Andrarum
Maria Nils Ohlsson
Magasinet.

Upptecknat av
Olle Thulin
Juli 1928.

--- 1/11

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

545

Pysslingarna.

Mari ohlssons far var som pojke ludapåg här vid alunbruket. Han körde vandringen till pumparna vid verket, lutpumparna. Då han tidigt om mornarna skulle gå in i ludahuset, hörde han att pumparna gingo och att piskerna smällde. När han kom in var allt borta. Far trodde, att det var pysslingarna, som vare där och körde vandringen om nätterna. Flera gånger fick han också se de små männen. De vare så där en aln långa, hade vitt långt skägg och röd toppmössa. Han lät dem vandra sin väg och sade aldrig något.

Detta är sanning för min far, han talade aldrig osanning.

545